

FIȘA DISCIPLINEI**FILOSOFIE SOCIALĂ**

Anul universitar 2024-2025

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
1.2. Facultatea	ISTORIE ȘI FILOSOFIE
1.3. Departamentul	FILOSOFIE
1.4. Domeniul de studii	FILOSOFIE
1.5. Ciclul de studii	LICENȚĂ
1.6. Programul de studii / Calificarea	FILOSOFIE / FILOSOFIE
1.7. Forma de învățământ	ZI

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	FILOSOFIE SOCIALĂ			Codul disciplinei	HLR2109
2.2. Titularul activităților de curs	Prof.univ.dr. Ciprian Mihali				
2.3. Titularul activităților de seminar	Prof.univ.dr. Ciprian Mihali				
2.4. Anul de studiu	1	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	E
				2.7. Regimul disciplinei	Obligatorie

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					14
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					14
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					28
Tutoriat (consiliere profesională)					9
Examinări					4
Alte activități [de ex.: comunicare bidirecțională cu titularul de disciplină / tutorele]					
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				69	
3.8. Total ore pe semestru				125	
3.9. Numărul de credite				5	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Prezența la orele de curs nu este obligatorie. Prezentarea la examen nu este condiționată de număr minim de prezențe.
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Activitatea la seminar este obligatorie. Seminarele pierdute se pot recupera.

6.1. Competențele specifice acumulate¹

Competențe profesionale/esențiale	C2.3 Problematizarea și operaționalizarea conceptelor cheie ale teoriei sociale pentru soluționarea unor probleme filosofice de complexitate redusă și medie C2.4 Evaluarea comparativă a ideilor și argumentelor unor teorii filosofice pentru înțelegerea fenomenelor sociale C3.4 Examinarea critică și constructivă a conceptelor și viziunilor (abordărilor) din teoria socială C4.1 Formularea de ipoteze referitoare la acțiunile și experiența umană, utilizând în mod adecvat limbajul și metodele de bază ale filosofiei C4.2 Capacitatea de a aplica, combina și transmite în mod corect și adecvat cunoștințele dobândite
Competențe transversale	• abilitatea de a comunica oral și în scris în limba română, utilizând corect terminologia și demersurile specifice teoriilor sociale; • competențe în cercetarea documentară și utilizarea computerului în căutarea și găsirea de informații bibliografice

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul cunoaște: - specificul filosofiei sociale - conceptele majore ale filosofiei sociale - distincțiile dintre filosofia socială, filosofia politică și filosofia morală
Aptitudini	Studentul este capabil să: - interpreteze un text de filosofie socială în limba română și în una din limbile de circulație internațională - participe la dezbateri pe temele proprii filosofiei sociale - susțină o pledoarie în fața colegilor - redacteze o analiză de film și de carte
Responsabilități și autonomie	Studentul are capacitatea de a lucra independent pentru: - a pregăti textele solicitate în timpul semestrului - a participa ca membru al unei echipe într-o dezbatere - a susține liber argumentele dezvoltate în cadrul textelor scrise - a integra în lucrări succesive evaluarea profesorului

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Conectarea studenților cu perimetrul și conceptele majore ale filosofiei sociale și articularea aceste concepte la provocările lumii de azi și la întrebările pe care și le pun aceștia.
7.2 Obiectivele specifice	• Raportarea filosofiei la concepte consacrate în teoria socială. • Situarea filosofie sociale între filosofia morală și filosofia politică. • Identificarea unor perspective actuale în filosofia socială. • Modalități de a relansa probleme clasice ale filosofiei din prisma actualității. • Problematizarea importanței filosofiei sociale în societatea contemporană. • Stabilirea relației dintre filosofia socială și viața cotidiană. • Politicile sociale și filosofia

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere generală a cursului și prezentarea mizelor sale	- prezentare generală - dialog pe baza unor exemple și întrebări.	
2. Ce este filosofia socială?	- curs interactiv cu fundament de prelegere - dialog pornind de la întrebări și exemple - citate și analiză de text	
3. Ce este identitatea socială?	- curs interactiv cu fundament de prelegere - citate și analiză de text	
4. Ce este recunoașterea socială?	- curs interactiv cu fundament de prelegere - citate și analiză de text - dialog pe baza unor exemple și întrebări.	
5. Ce sunt vulnerabilitatea și precaritatea?	- curs interactiv cu fundament de prelegere - citate și analiză de text - dialog pe baza unor exemple și întrebări.	
6. Ce este demnitatea?	- curs interactiv cu fundament de prelegere - dialog pornind de la întrebări și exemple - citate și analiză de text	
7. Ce este curajul?	- curs interactiv cu fundament de prelegere - dialog pornind de la întrebări și exemple - citate și analiză de text	
8. Ce este libertatea?	- curs interactiv cu fundament de prelegere - dialog pornind de la întrebări și exemple - citate și analiză de text	
9. Ce este egalitatea?	- curs interactiv cu fundament de prelegere - dialog pornind de la întrebări și exemple - citate și analiză de text	
10. Violența și cruzimea	- curs interactiv cu fundament de prelegere - dialog pornind de la întrebări și exemple - citate și analiză de text	
11. Ce este responsabilitatea?	- curs interactiv cu fundament de prelegere - dialog pornind de la întrebări și exemple - citate și analiză de text	
12. Ce este solidaritatea?	- curs interactiv cu fundament de prelegere - dialog pornind de la întrebări și exemple - citate și analiză de text	
13. Ce este toleranța?	- curs interactiv cu fundament de prelegere - dialog pornind de la întrebări și exemple - citate și analiză de text	
14. Cum se construiește socialul din virtual?	- dezbatere - dialog pe baza unor exemple și întrebări.	
Bibliografie curs și seminar • Franck Fischbach, <i>Manifest pentru o filosofie socială</i> • John Dewey, <i>Démocratie et éducation</i> • Nathalie Heinich, <i>Ce que n'est pas l'identité</i> • Charles Taylor, <i>Etica autenticității</i> • Amartya Sen, <i>Identity and Violence. The Illusion of Destiny</i> • Hannah Arendt, <i>Condiția umană</i> • Hannah Arendt, <i>Responsibility and Judgement</i> • Hannah Arendt, <i>Între trecut și viitor</i> • Axel Honneth, <i>Pathologies of Reason</i> • Axel Honneth, <i>The Struggle for Recognition: The Moral Grammar of Social Conflicts.</i> • Axel Honneth, <i>Disrespect: The Normative Foundations of Critical Theory</i> • Judith Butler, <i>Cadre de război</i>		

- Paul Ricoeur, „Autonomie et vulnérabilité”
- Cynthia Fleury, *Le courage du commencement*
- Jürgen Habermas, *L'avenir de la nature humaine. Vers un eugénisme libéral*
- Peter Bieri, *La dignité humaine*
- Immanuel Kant, *Fundamentele metafizicii moravurilor*
- Immanuel Kant, *Critica rațiunii practice*
- Amartya Sen, *On Economic Inequality*
- Isaiah Berlin, *Patru eseuri despre libertate*, Humanitas, 1996
- *Declarația drepturilor omului și cetățeanului*
- *Declarația universală a drepturilor omului*
- Thomas Hobbes, *Leviatanul*
- John Rawls, *Theory of Justice*
- Jean-Jacques Rousseau, *Contractul social*
- Jean-Luc Nancy, *Experiența libertății*
- Jean-Luc Nancy, „Violență și adevăr”
- Paul Ricoeur, *Le juste (Sur la responsabilité)*
- Byung Chul Han, *Topology of Violence*
- Simone Weil, „Iliada sau poemul forței”
- Etienne Balibar, *Violence et civilité*
- Alain Badiou, *Secolul*
- Walter Benjamin, Jacques Derrida, *Despre violență*
- Hans Jonas, *Le Principe responsabilité*
- Richard Rorty, *Contingență, ironie și solidaritate*
- Kurt Bayertz, *Solidarity (Philosophical Studies in Contemporary Culture)*
- Léon Bourgeois, *Solidarité*
- Jacques Derrida, Elisabeth Roudinesco, *Despre ospitalitate*

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Introducere în tematica seminarului și prezentarea studenților	Prezentare generală a activităților din seminar și a cerințelor pe timpul semestrului	
2. Cum scriem un text? Exercițiu practic	- seminar interactiv pe bază de discuții	
3. Interpretare de text: Hannah Arendt – <i>Condiția umană</i>	- comentariu de text și dezbateri	
4. Dezbateri: <i>Identitatea mea vine din mine sau din ceilalți?</i>	- seminar interactiv pe bază de discuții - dezbateri în format 3x3	
5. Dezbateri: <i>Dezvoltare personală sau dezvoltare socială?</i>	- seminar interactiv pe bază de discuții - dezbateri în format 3x3	
6. Discuție liberă pe marginea analizelor de film	- seminar interactiv pe bază de discuții	
7. Dezbateri: <i>Ce ne ajută să supraviețuim: curajul sau frica?</i>	- seminar interactiv pe bază de discuții - dezbateri în format 3x3	
8. Dezbateri: <i>Este libertatea de exprimare infinită?</i>	- seminar interactiv pe bază de discuții - dezbateri în format 3x3	
9. Pledoarie individuală 1: <i>De ce nu avem încredere în ceilalți?</i>	- răspuns oral, individual în 3 minute	
10. Dezbateri: <i>Există un progres modern în diminuarea violenței?</i>	- seminar interactiv pe bază de discuții - dezbateri în format 3x3	
11. Dezbateri: <i>Este străinul parte din societate?</i>	- seminar interactiv pe bază de discuții - dezbateri în format 3x3	
12. Interpretare de film și de text despre solidaritate	- comentariu de film și de text și dezbateri	
13. Dezbateri: <i>Trebuie să fie toleranța limitată?</i>	- seminar interactiv pe bază de discuții - dezbateri în format 3x3	
14. Pledoarie individuală 2: <i>Care ar trebui să fie a unsprezecea poruncă?</i>	- răspuns oral, individual în 3 minute	

Bibliografie (a se vedea mai sus)

Bibliografia specifică a seminarului se stabilește împreună cu participanții la fiecare dezbateri și pledoarie.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul cursului este compatibil cu conținutul cursurilor predate la nivel „undergraduate” în universități de prestigiu din Europa și SUA, precum și cu cerințele comunității profesionale

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	- însușirea cunoștințelor predate la curs; - capacitatea de a opera în mod corect și adecvat cu acestea - asumarea unei cercetări documentare proprii în domeniul Filosofiei sociale; - însușirea și aplicarea metodelor de cercetare și de redactare specifice filosofiei (analiză de text, referat, eseu academic)	Eseu final din materia predată și susținere orală în sesiune	40% din nota finală
10.5 Seminar/ laborator	a. Înscrierea la cel puțin una din dintre dezbateri b. Prezentarea în câte 3 minute a două pledoarii individuale c. Realizarea unei analize de film (la alegere) d. Realizarea unui schimb epistolar între doi studenți e. Predarea unui eseu scris la patru mâini • capacitatea de susținere orală a unor idei proprii • abilitatea de a dialoga în contradictoriu pe o temă dată • abilitatea de a susține o pledoarie pe o temă dată într-un timp limitat	Evaluarea se va face atât pe parcursul semestrului – verificare orală – cât și în timpul examinării finale	60% din nota finală
10.6 Standard minim de performanță			
Ce are de făcut un student pentru acest curs și seminar?			
1. Să adune 60 de puncte în timpul semestrului.			
2. Să adune celelalte 40 de puncte prin lucrarea de final/examenul final.			
3. Să citească bibliografia propusă și să participe activ la cursuri și seminare.			
4. Să fie sociabil, disponibil la dialog și deschis la colaborare cu colegii.			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

Nu se aplică

Data completării:
...

Semnătura titularului de curs
Ciprian Mihali

Semnătura titularului de seminar
Ciprian Mihali

Data avizării în departament:
...

Semnătura directorului de departament
Ciprian Mihali

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică."